

hírek

Az új Közlekedési Múzeum
A Diller Scofidio + Renfro (New York) látványterve

MEGVESZIK, ELADJÁK, KÖLTÖZTETIK, MEGÚJUL

- ¶ Neves amerikai építésziroda, a Diller Scofidio + Renfro tervezi az új Közlekedési Múzeumot a kőbányai volt Északi Járműjavítóban. A győztes tizenhárom magyar és külföldi építésziroda pályázata közül került ki, amiket neves hazai és nemzetközi szakemberekből álló 18 tagú zsűri értékelt.
- ¶ 150 millió forintos kormánytámogatással múzeum lesz az 1946-ban meghalt Kratochvil Károly tábornoknak, a románok ellen 1919-ben Erdélyben harcoló Székely Hadosztály egykori parancsnokának balatonszepezdi házából.
- ¶ Mivel helyben drága lett volna, Nagykőrösön vásárol egy 1200 négyzetméteres csarnokot a tárolási gondokkal küzdő Kecskeméti Katona József Múzeum számára az önkormányzat. A raktár 280 millió forintba kerül, az összeg a felújítást is tartalmazza.
- ¶ A fővárosi önkormányzat eladta a Bálna épületét a magyar államnak. A szerződés értelmében az adásvétellel párhuzamosan az épületben megszűnik a Budapesti Történeti Múzeum Új Budapest Galériájának használati megállapodása.
- ¶ A Duna-Dráva Nemzeti Parkban csaknem 340 millió forintos beruházással megújul a Villány szomszédságában található nagyharasnyai szoborpark, ahova korszerű, a tájba illő stílusú fogadóépület is kerül. A szoborparkot

övező sziklafal peremén panorámasétányt alakítanak ki, amely lehetővé teszi a látogatók biztonságos és természetkímélő mozgását a bemutatóhelyen. Szintén felújítják az abaligeti Denevérmúzeumot a nemzeti parkban.

- ¶ A korábbi ásvány- és őslénytani kiállítás helyén megnyílt a gyöngyösi Mátra Múzeum Élmenyközpontja, mely elsősorban oktatási célokat szolgál, a nagyközönség hétvégenként és a tanítási szünetekben fedezheti fel az újdonságokat. A kiállításon például bemutatják, milyen volt a Mátra a jégkorszakban, hogyan élt a neandervölgyi ember, s a hagyományos kiállítási tárgyak mellett 3D-s nyomtató, interaktív fólia és hologram is segíti az élményszerzést. (MC)

ÚJ IGAZGATÓK MÚZEUMOK ÉLÉN

- ¶ A MúzeumCafé díjas Népešsy Noémi Eszter, az Óbudai Múzeum igazgatója váltotta posztján Farbaký Péter művészettörténészt a Budapesti Történeti Múzeum élén. Az új főigazgató megbízása öt évre szól, s hozzá tartozik a Vármúzeum, a Kiscelli Múzeum és az Aquincumi Múzeum, valamint a Budapest Galéria.
- ¶ Ismét Rémiás Tibort bízza meg a nyíregyházi képviselő-testület a Jósa András Múzeum igazgatói teendőinek ellátásával. Rémiás Tibort legutóbb két évre választották, most további három évre kapott bizalmat. (MC)

ELISMERÉSBEN RÉSZESÍTETT MŰZEUMOK ÉS MUNKATÁRSAIK

¶ Márciusi nemzeti ünnepünk alkalmából Ferenczy Noémi-díjat kapott Bedő Csongor László restaurátor-művész, Németh Lajos-díjban részesült Sulyok Miklós, a Budapest Galéria művészettörténésze, az MMA levelező tagja és Szeifert Judit művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria osztályvezető főmuzeológusa. József Attila-díjat kapott Konrad Sutarski, a Magyarországi Lengyelég Múzeumának és Levéltárának (mai nevén Lengyel Kutatóintézet és Múzeum) létrehozója, vezetője. A Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozatát adták át Szita Szabolcsnak, a Magyar Tudományos Akadémia doktorának, a Holocaust Dokumentációs Központ és Emlékgyűjtemény Közalapítvány volt igazgatójának, a Soproni Egyetem professor emeritusának. Ybl Miklós-díjat adományoztak Csillag Katalin építésznek a Szegedi Dóm rekonstrukciójában, a fertői Esterházy-kastély nyugati szárnyának kialakításában és a budapesti Moholy-Nagy Művészeti Egyetem fejlesztésében való részvétele elismeréseként. Műemlékvédelemért – Forster Gyula-díjat ítéltek oda Dobosyné Antal Anna építőmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, műemléki szakértőnek és Veöreös András építész, műemlékvédelmi szakmérnök, tanszékvezető egyetemi docensnek. Régészeti örökségért – Schönvisner István-díjat kapott Ilon Gábor régész és Rózsa Zoltán régész, az orosz-házi Nagy Gyula Területi Múzeum igazgatója. Széchenyi-díjat adományoztak Vörös Attila, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Magyar Természettudományi Múzeum nyugalmazott főmuzeológusa részére.

¶ Magyar Örökség díjat kapott a Székely Nemzeti Múzeum.

¶ A Ludwig Múzeum kortárs ukrán művészetet bemutató *Permanens forradalom* című tavalyi tárlata nyerte a Global Fine Art Awards díját. A jelölteket és a díjazottakat egy szakértőkből álló grémium választja ki, és a közönség egy nyilvános szavazáson dönthet a nyertesről. (MC)

ELHUNYT MŰZEUMI MUNKATÁRSAKRA EMLÉKEZÜNK

¶ Elhunyt Gulyás Éva néprajzkutató (1946–2019), a szolnoki Damjanich János Múzeum egykori munkatársa. Tanulmányai befejeztével egy évet Békéscsabán töltött, de hamarosan visszakerült Szolnokra. Folyamatosan gyűjtött terepen, és bekapcsolódott a jászági, kiskunsági, szigetközi, Tisza II., a palóc és a gömöri kutatásokba. Foglalkozott a jászdózsai hiedelmekkel, a Vendel-kultusszal, Szent György alakjával, az ünnepi szokásokkal, a jász viselettel, a szücsmesterséggel és a népzenevel, az ő nevéhez fűződik a Fazekas Triennálé pályázattal és kiállítással egybekötött sorozatának beindítása.

¶ Elhunyt Hlavácsné Kérdő Katalin (1950–2019), a Budapesti Történeti Múzeum Aquincumi Múzeuma egykori régésze és főmuzeológusa. 1974 és 2010 között, több mint 30 évig dolgozott az Aquincumi Múzeumban régész-főmuzeológusként, illetve főtanácsosként. Fővárosi munkáját rövid időre szakította meg, amikor 1984 és 1989 között a Nógrád Megyei Levéltárban, Salgótarjánban dolgozott, ekkor állította össze és szerkesztette Magyarország Történeti Helységnevtárának Nógrád

megyére vonatkozó, 1773 és 1808 közötti időszakból származó adatait tartalmazó kötetét. Kutatási területe fővárosunk kora római időszaka, azon belül is a Víziváros római kori topográfiája volt. Aktív tagja volt a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulatnak. Alapítója és korábban tisztségviselő tagja a Magyar Régész Szövetségnek. 2006-tól ICOMOS-tag, illetve tagja volt a Magyar Limes Szövetségnek is.

- ¶ 68. életében elhunyt Lovas Kata textiltervező, viseletkészítő, kézművesoktató, közművelődési szakember, a Kaptár Egyesület volt vezetője, 1987 és 2006 között a Janus Pannonius Múzeum munkatársa. 1984-ben családjával Magyarlukafára költözött, majd 1990 óta a helyi Néprajzi Műhely és a Kaptár Egyesület munkáját szervezte és irányította, vezette a táborokat, szervezte a helyi kulturális életet, valamint a nemzetközi érdeklődést is kiváltó búcsút, s működtette a tájházat. (MC)

GYARAPODÓ KÖZGYŰJTEMÉNYEK

- ¶ Ajándékozás útján új deszkahambárral gazdagodott a makói József Attila Múzeum szabadtéri néprajzi gyűjteménye. A skanzenbe szállított építményt felújítás után hamarosan bemutatják.
- ¶ Igazi kuriózum került a Rippl-Rónai Múzeumba. Egy, a hetvenes években Németországba disszidált magyar férfi ajándékozta tízezres nagyságú szitakötő-gyűjteményét a kaposvári intézménynek. Ekkora anyag nincs hazánkban, mióta 1956-ban leégett a Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteménye.
- ¶ A Hansági Múzeum gyűjteményébe került a magyaróvári piarista gimnáziumot alapító

Zsidanits Istvánt és feleségét ábrázoló két portré, amelyek festője ismeretlen, de a 18. századi képek hiánypótlók, mivel ebből az időszakból eddig nem ismertek Moson megyei nemesi arcképeket.

- ¶ Hézsó Ferenc vásárhelyi festőművész néprajzi gyűjteményéből 41 darab került a Tornyai János Múzeumba, ötöt megvettek, 36-ot pedig ajándékba kaptak.
- ¶ Páger Antal (1899–1986) Kossuth-díjas színművész életútjának meghatározó dokumentumait – leveleket, iratokat, filmforgatókönyveket, szöveggönyveket, fényképeket, rajzokat és személyes tárgyakat adományoztak a művész unokái a Petőfi Irodalmi Múzeum tagintézményeként működő Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet gyűjteményének. (MC)

ADOMÁNYOKRÓL MONDANAK LE AZ OPIÁTVÁLSÁG MIATT

- ¶ A Sackler Trust jótékonyági szervezet az Egyesült Királyságban felfüggeszti támogatóit, mert a család cégét azzal gyanúsítják az Egyesült Államokban, hogy az általuk kifejlesztett és forgalomba került fájdalomcsillapító opiáttartalma miatt függőséget és halált okozhat. A lépés azon híreket követte, hogy a londoni National Portrait Gallery közös meg egyezéssel lemondott egy egymillió fontos adományról, két nappal később a Tate is bejelentette, hogy már nem fogad el ajándékokat a Sackler családtól. Ezután sorra mondtak le a támogatásról az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok múzeumai. A támogatások hiánya nehéz helyzetet teremt a múzeumok számára.

¶ A dohányipartól – amelynek termékei sokkal nagyobb egészségügyi kockázatot jelentenek – érkező szponzorálás megítélése azonban még mindig felemás az Egyesült Királyságban: a British Múzeum például 600 tárgyat szerzett e támogatások révén, s elfogadja a dohánygyártók hozzájárulását egyes részleghi fenntartásához. Eközben a Tate 28 éve tartózkodik a dohányipartól (valamint a fegyverkereskedőktől és -gyártóktól) származó támogatástól, s hasonló a gyakorlata a National Portrait Gallerynek, a National Gallerynek, valamint a Victoria & Albert Múzeumnak. (THEARTNEWSPAPER.COM)

A NÉPRAJZI MÚZEUM VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁSA

¶ Egykori állandó tárlatát felidéző virtuális kiállítással ünnepli alapításának 175. évfordulóját a költözése miatt jelenleg zárva tartó Néprajzi Múzeum. A *magyar nép hagyományos kultúrája* című állandó kiállítás megelevenítésére a tárgyak, fotók, szövegek, filmek számbavétele és digitális feldolgozása mellett összegyűjtötték a kiállítással kapcsolatos, évtizedek során felhalmozott dokumentumokat: szövegeket, kritikákat, videóinterjúkat. Tárlatvezetéseket rögzítettek, végigfotózták a tereket, virtuális séta készült a kiállítóterekben. (MAGYAR-NEP-HAGYOMANYOS-KULTURAJA.NEPRAJZ.HU)

MEGVÁLTOZTAK A RESTITÚCIÓS SZABÁLYOK

¶ Az átmeneti rendelkezések szerint az eddigi eljárásrend megfordul Magyarországon,

először azt vizsgálják meg, hogy az igénylő tulajdonjoga kétséget kizáróan bizonyítható-e, s a miniszter erre alapozva hozza meg döntését. A műtárgy akkor is védeltséget kaphat, ha azt visszaadják a tulajdonosának. A restitúciós igény elutasítása esetén az igénylő a bírósághoz fordulhat. (MAGYARKOZLONY.HU)

DIGITALIZÁLTÁK AZ ÜVEGNEGATÍVOKAT

¶ A Göcseji Múzeum, az *Index.hu* és a *Fortepan* együttműködésének köszönhetően ingyen készült el a fotógyűjteményben található, még nem digitalizált üvegek beszkenelése. A hagyatékból származó üvegnegatívakon orvos-, építés- és fényképészcsaládok fényképei láthatók, amelyekből egy, a 20. század elején élt, középosztálybeli család életmódjába, rokoni kapcsolataiba, ünnepeibe nyerhetünk bepillantást, miközben korabeli utcaképek, présházak, szőlőhegyi hajlékok képe is megjelenik, s az első világháborúból származó fotográfiák is vannak a gyűjteményben. A zalai fotográfiákat bárki megtekintheti a Fortepan internetes oldalán. (ZALAMEDIA.HU)

ÚJ ARCHÍVUM A PRADO HONLAPJÁN

¶ A múzeum bicentenáriuma jegyében gyűjtik össze és restaurálják azon audiovizuális emlékeket, rövid- és dokumentumfilmeket, nagy rendezők, híres színészek mozifilmjeit, amiknek közülük van a múzeumhoz. A gyűjtemény – amely a neten megtalálható – egy része a Prado épületének és környékének építését, felújítását, változását, a műtárgyakat

MUSEO DEL PRADO **en línea**

MEMORIA AUDIOVISUAL

Memoria audiovisual

El Museo en el cine y en el vídeo de los siglos XIX y XX

Una sección del Museo en línea ofrece recomendaciones de la imagen del Museo del Prado en el cine y en el vídeo en un contexto de cine de época, documental, ficción, documental y de actualidad, especialmente, que muestra fragmentos y/o imágenes del Prado, así como películas, programas de TV, DVD y programas multimediales como "Museo en acción" o "El Prado en acción" para una participación directa y activa del usuario en el Museo.

MEMORIA AUDIOVISUAL

Temas recomendados

Juliano Bernaldo
en línea

Una película
en línea

Una película
en línea

Museo en acción
en línea

Una película
en línea

Una película
en línea

El Museo y el cine

<p>El Prado El Prado en el cine</p>	<p>El Prado El Prado en el cine</p>	<p>El Prado El Prado en el cine</p>	<p>El Prado El Prado en el cine</p>
--	--	--	--

Cronología

1900 - 1950

1950 - 2000

2000 - 2010

és a kiállításokat mutatja be. Szintén izgalmasak a történelmi eseményekről, a híres emberek, politikusok hivatalos látogatásairól szóló híradások, a fikciós filmrészletek között pedig azon alkotások találhatók, melyekben a múzeum és műtárgyai feltűnnek. (MUSEO-DELPRADO.ES)

TAPINTHATÓ TÁRLATVEZETÉS

¶ A látássérültek speciális igényeihez igazítva dolgoztak ki a diósgyőri vár munkatársai egy tapintható tárlatvezetést, múzeumpedagógiai foglalkozást, hogy a látássérült emberek is felfedezhessék a diósgyőri várat. Az előzetesen bejelentkezett látássérült vendégeknek tapogatható vármakett, kézbe vehető fegyverek, ruhák, a fűszerek illata és a különleges akusztika segít átélhetővé tenni a királynék várát. (TRAVELO.HU)

2018 LEGNÉPSZERŰBB MÚZEUMAI ÉS KIÁLLÍTÁSAI

¶ A látogatottsági statisztikák szerint a Louvre megőrizte első helyét 10 200 000 látogatóval, második a pekingi Kínai Nemzeti Múzeum, harmadik a New York-i Metropolitan Múzeum, majd a Vatikáni Múzeum, a Tate Modern, a British Múzeum, a londoni National Gallery, a washingtoni National Gallery of Art, a szentpétervári Ermitázs, és a londoni Victoria & Albert következik (utóbbi majdnem négymillió látogatóval lett a sereghajtó). A tíz legnépszerűbb kiállítás között három amerikai, öt kínai és két japán múzeum tárlata található, európai múzeum csak a sanghaji sikerkiállítások között bukkan fel – a Tate

Britain és a Tretyakov Galéria kincseit bemutató tárlaton. A legnagyobb sikert a MET divatkiállítása aratta: 1,7 millió ember látta (napi 10 919 látogató!), de a második helyen is a New York-i múzeum áll Michelangelo-kiállításával. (THEARTNEWSPAPER.COM)

NYÍLNAK A MÚZEUMOK

¶ Tízévnnyi tervezés és építés után megnyílt a „Sivatagi rózsza”, a Katari Nemzeti Múzeum, amelyet Jean Nouvel világhírű francia építész tervezett. Az intézmény 52 ezer négyzetméteren terül el, így a világ leggazdagabb nemzete ma a világ egyik leghatalmasabb múzeumával büszkélkedhet tizenegy galériájával, az intézmény parkjában mesterséges lagúnát és 114 szökőkútból álló installációt alakítottak ki.

¶ Az író volt kubai házában nyitotta meg kapuit az Ernest Hemingway Központ, amelynek célja megőrizni a Nobel-díjas író hagyatékát. A kubai-amerikai együttműködésben zajló átalakítás 1,2 millió dollárba, körülbelül 343 millió forintba került. Az író után, aki 21 évig élt Kubában, mintegy ötezer fotó, tízezer levél és a könyveibe írt széljegyzetek ezrei maradtak a házban.

¶ A Bászra Múzeum három új galériát nyitott Szaddám Huszein egykori palotájában. A Summer, az Asszír és a Babilon Terem kialakítását az Egyesült Királyság támogatta, mivel a beígért helyi támogatás nem érkezett meg. A múzeum ezzel megduplázta az eddigi kiállítóteret, amely már eddig is mintegy 50 ezer látogatót vonzott évente.

¶ A KGB-kémek életét bemutató múzeum nyílt New Yorkban, a szervezők szerint a világon ez az egyetlen kiállítás, amely ilyen

részletességgel enged betekinteni a Szovjetunió egykori állambiztonsági szervezetének munkájába. A tárlaton több mint 3500 eredeti tárgy: titkosszolgálati eszköz, lehallgatókészülék, fényképezőgép látható a harminc évig tartó kutatómunkának köszönhetően. (EURONEWS.COM, ARTDAILY.ORG, THEARTNEWSPAPER.COM)

NÉMET MÚZEUMOK ÉS A GYARMATI MŰLT

¶ A német kormány ebben az évben 1,9 millió eurót különített el a gyarmati korszakban múzeumi gyűjteménybe került műtárgyak felkutatására, a tizenhat német állam kulturális miniszterei egyetértéssel abban, hogy mihamarabb megteremtik a feltételeket a „jogilag vagy erkölcsileg elfogadhatatlan módon” elvett gyarmati tárgyak visszatéréséhez. Szükséges a néprajzi gyűjteményekben szereplő elemek részletezése és közzététele, s az emberi maradványok visszajuttatása elsőbbséget kell hogy kapjon. Az öröndetes megindult folyamat részeként adnak vissza Namíbiának egy több mint 500 éves kőoszlopot s egy namíbiai nemzeti hős személyes tárgyait. (THEARTNEWSPAPER.COM)

VISSZAJUTTATOTT MŰTÁRGYAK

¶ Háborús trófea volt, de a londoni Hadtörténeti Múzeum visszaadja Etiópiának a halott Tewodros császár fejéről 1868-ban levágott hajtincseket. A brit útmutatások szerint a haj nem tekinthető emberi maradványnak, tehát nem tartozik a restitúció alá, ám a múzeum ezúttal gesztust gyakorolt.

¶ Az iraki háborúban elrabolt 3000 éves, babilóniai feliratos kőtáblát ad vissza a British Múzeum. A kurrudurt egy repülőtéren foglalták le.

¶ A New York-i Metropolitan Múzeum visszaadott az egyiptomi kormánynak egy lopott ókori szarkofágot, amelyet állítása szerint két éve jóhiszeműen vásárolt. Az intézmény közleményében leszögezte, hogy a vásárláskor hamis eredetigazolással vezették félre.

¶ Norvégia visszaadja a Húsvét-szigetnek azt a több ezer tárgyat – köztük faragványokat és emberi csontokat –, amelyeket Thor Heyerdahl, a világhírű norvég felfedező vitt magával a Chiléhez tartozó csendes-óceáni szigetről.

¶ Egy németországi kisváros, Xanten temploma nyolc év tárgyalás után lemond egy 17. századi Jan van der Heyden-festményről, mely egyike annak a több mint 160 műnek, amelyet egy bécsi zsidó családtól koboztak el, majd különös fordulattal nem ők kapták vissza a háború után, hanem utolsó nácibarát tulajdonosuk. A székesegyház 1963-ban vásárolta a képet.

¶ Több mint hét évtized után kapott vissza a drezdai Régi Mesterek Képgyűjteménye egy 17. századi csendéletet, amelyet egy szovjet katona lopott el a második világháború végén a kelet-németországi város múzeumából. Pierfrancesco Cittadini (1616–1681) itáliai festő *Csendélet nyúllal* című képét a grúz miniszterelnök adta át német kollégájának, miután megtalálták egy tbiliszi családnál.

¶ Visszakerült a helyére az Arizonai Egyetem Művészeti Múzeumából 1985-ben elrabolt kép, Willem de Kooning nőket ábrázoló ikonikus sorozatának egyik darabja. (MTI, THEARTNEWSPAPER.COM, AFP)

A Budapesti Történeti Múzeum archívumából, a szerző jóvoltából